

In de Bedrijfsraad worden de belangen van àlle imkers besproken

Regelmatig komen we in Bijen zaken tegen vanuit de zogenaamde Bedrijfsraad. Het laatst was dat naar aanleiding van de opgestelde regels ter preventie van het Amerikaans vuilbroed (AVB). Ondanks dat alles weten wij dat veel imkers zich vaak afvragen wat dit begrip nu eigenlijk inhoudt. Anderen zetten vaak vraagtekens bij het nut en doel van de Bedrijfsraad. Aan de heer Dick Vunderink, voorzitter van de VBBN en voorzitter van de Bedrijfsraad, de vraag om 'tekst en uitleg'. Het werd een heel relaas.

Onbekend of onbemind

'Ik begrijp heel goed dat veel imkers niet weten wat de Bedrijfsraad is. Ik kan daar kort over zijn, het is een vrijwillige overkoepeling voor heel imkerend Nederland. De raad wordt gevormd door vertegenwoordigers van de vijf Nederlandse imkersorganisaties, te weten VBBN, NCB, ABTB, LLTB en ANI. De verdeling van de 'zetels', zal ik maar zeggen is als volgt: vier van de VBBN en één van elke andere organisatie. Hiermee wordt uitdrukking gegeven aan de respectievelijke ledenaantallen. Het secretariaat wordt gevoerd door de secretaris van de NCB. Sinds de oprichting van de Bedrijfsraad is het gebruikelijk dat de voorzitter van de VBBN tevens de voorzittershamer van de Bedrijfsraad hanteert. Vandaar dat in mijn 'PC'-stukjes in Bijen zaken van de VBBN en de Bedrijfsraad wel eens dooreen vliegen.'

'Mede omdat de Bedrijfsraad een instituut is dat niet echt aan de weg timmert, begrijp ik heel goed dat ons werk onbekend is. Vanwege het indirecte belang van de Bedrijfsraad zal het meeste nieuws over ons werk de kortste weg tussen de oren volgen, denk ik. Men vergeet ons gemakkelijk, bedoel ik maar te zeggen.'

Niet om het vergaderen

'Ja, als kritische buitenstaander zou je geneigd kunnen zijn om te denken dat de Bedrijfsraad alleen maar is opgericht om de behoeften van vergaderdieren te bevredigen. Maar zo is het toch niet. Kijk, alle organisaties hebben hun eigen activiteiten om het bijenhouden van hun leden te bevorderen. Ze werken aan de verbetering van drachtgebieden, het reizen met bijenvolken en de nodige kennis. Elk doet dat op zijn eigen wijze. Soms ook samen met andere organisaties of groepen. Daarnaast zijn er zaken die voor alle

imkers, landelijk georganiseerd moeten worden. Zaken die je als één organisatie, zeker als kleine, niet alleen kunt aanpakken. Een goed recent voorbeeld is de preventie van AVB. Als we dat niet gezamenlijk aanpakken, dan kun je het net zo goed laten.'

Een platform

'Je kunt de Bedrijfsraad het best zien als een platform waarin gemeenschappelijke belangen van alle imkers worden besproken,' aldus Dick Vunderink.

Om dit te illustreren geeft hij enkele voorbeelden: het ontwerp en de financiering van de Nederlandse honingfolder; de organisatie van de imkerdemonstratie in Brussel; het voorstel voor één Nederlandse honingpot; de preventieve maatregelen tegen AVB; de financiering Ambrosiushoeve; het gemeenschappelijk legitimatiebewijs.

'Dit zijn zo maar enkele voorbeelden uit al die zaken waarvan het beter is om met elkaar op te trekken. Afzonderlijk bezig zijn op zulke terreinen, dat werkt niet.'

Landbouwschap

Op onze vraag of veel van de genoemde zaken (ook) niet in het Landbouwschap worden behandeld, vertelt Dick Vunderink: 'Sommige wel, ja. Maar we moeten toch een goed onderscheid maken. De Bedrijfsraad is een vrijwillige club. De afdeling Bijenhouderij van het Landbouwschap is een formeel overheidsorgaan. Je kunt ook zeggen dat de Bedrijfsraad niet hoeft, het Landbouwschap, afdeling Bijenhouderij, wel.'

'In ieder geval is het verstandig van de mogelijkheid van het Landbouwschap gebruik te maken. Het is ons enige contactorgaan met de overheid. Het lijkt misschien allemaal een beetje dubbel-op. Soms is het dat ook wel. Maar dat hebben wij praktisch opgelost. Dezelfde mensen die in de Bedrijfsraad zitting hebben zijn tegelijkertijd vertegenwoordigers van hun organisaties in het Landbouwschap met dezelfde voorzitter. Een typisch voorbeeld van een 'personele unie'. Dat is erg handig. Zo kan 's morgens de Bedrijfsraad vergaderen en een gemeenschappelijk standpunt bepalen over agendapunten die 's middags in het Landbouwschap aan de orde komen.'

Verschillen

'In het Landbouwschap staan vooral onderwerpen op de agenda die een verbinding hebben met het Ministerie van Landbouw. Je moet hierbij denken aan gezondheidszaken, onderwijs en de Ambrosiushoeve. Je moet je toch niet voorstellen dat de vijf organisaties afzonderlijk de overheid zouden benaderen! De overheid zou dat ook nooit accepteren.'

Het maandblad

De gedachte is niet nieuw. Een gezamenlijk maandblad voor imkers, uitgegeven door de Bedrijfsraad. We vragen Vunderink nog eens uit te leggen hoe dat zit. Bijen is een maandblad van vier van de vijf organisaties. De ANI heeft haar eigen blad gehouden toen Bijen werd opgericht. Je zou dus misschien wel kunnen stellen dat Bijen bijna een blad van de Bedrijfsraad is. Met de redactie wordt tweemaal per jaar vergaderd door de vier voorzitters van de organisaties die wel in Bijen participeren. Behalve de financiën komen daar ook redactionele zaken aan de orde. Een soort redactieraad zou je kunnen zeggen.'

Andere mogelijkheden?

Over de voortdurende discussie van één imkerorganisatie: 'Laat ik voorop stellen dat wat ik je nu ga zeggen persoonlijke gedachten zijn. Aan de ene kant is het jammer dat er de Bedrijfsraad moet zijn. Wanneer er voor de Nederlandse imkers één grote organisatie zou bestaan, dan was de Bedrijfsraad niet nodig. Maar goed, zo'n organisatie hebben we nu eenmaal niet en er zijn ook geen tekenen dat die er komt. We moeten dus blijven uitgaan van de bestaande situatie, met vijf verschillende organisaties. In die situatie vind ik de Bedrijfsraad een nuttig instituut. We hebben daarmee een goede 'postbus' voor de gemeenschappelijke belangen. Stel je voor dat elke organisatie telkens weer de vier andere apart zou moeten benaderen. Dan wordt het wel een moeizame weg om samen iets te bereiken.' Wél voel ik voor een beter herkenbare naam: Imkerfederatie.

Goede samenwerking

'Ik vind dat we elkaar redelijk weten te vinden in het overleg binnen de Bedrijfsraad. Een zeker spanningsveld blijft er natuurlijk wel bestaan. De kleine organisaties kijken oplettend of de grote VBBN voldoende ruimte voor hen laat om hun eigen stem te laten horen. Als VBBN'er heb ik wel eens het gevoel dat wij ten behoeve van de samenwerking wel eens meer weggeven dan ons lief is. Maar dat zijn nu eenmaal elementen die bij samenwerking horen. En

over die samenwerking ben ik niet ontevreden. Er is een goede ontwikkeling gaande hierin.' 'Verder betreur ik het wel dat de Bedrijfsraad een te klein vermogen heeft om als bijenhouderij hier en daar wat financiële ondersteuning te geven. Bijvoorbeeld aan die ik pleeg te noemen 'onze wetenschappers', Joop Beetsma, Aad de Ruijter en Hayo Velthuis. Zij zouden meer kans hebben onderzoeksprojecten gefinancierd te krijgen als de 'gebruikers' naast formele ook een financiële steun zouden kunnen geven. Daarnaast zou ik ook graag een stimulans geven aan goede projecten van imkers. Maar we moeten nu eenmaal goed op onze portemonnee passen. Een contributieverhoging voor de min of meer anonieme Bedrijfsraad lijkt me nauwelijks kansrijk.'

Beperkte financiële middelen

U vindt dus dat er in de imkerij te weinig geld omgaat om belangrijke zaken voor elkaar te krijgen?

Dick Vunderink: 'Inderdaad. En ik heb al eens eerder laten blijken dat ik het financiële denken van de bijenhouders erg krampachtig vind. Alsof wij het geld van de imkers over de balk zouden gooien. Ik word er soms moedeloos van als we binnen de VBBN alleen maar bezig zijn om te bezuinigen en er tegelijkertijd voor nieuw beleid geen geld is. Ik vind het gênant om tegen wetenschappers te moeten zeggen: 'Kunnen jullie dit en dat onderzoeken, maar je hoeft van ons niet op geld te rekenen.' Voor hen is ook de tijd voorbij dat de overheid projecten volledig betaalde. Er worden tenminste medefinanciers gevraagd. Als de echte belanghebbenden er niets voor over hebben, lopen anderen er ook niet warm voor.'

'Ik weet wel dat veel van onze leden precies willen terug zien wat er met hun contributie gebeurt, maar waar vindt je dat? Ook je voetbalvereniging doet meer dan het krijten van jouw veld. Van Natuurmonumenten zie je zelf nauwelijks iets terug.'

'De voorbeelden die ik heb genoemd moeten aangepakt worden. Als we dat niet deden, zou men terecht aan de bel trekken. Het zou een heel nadelig effect hebben op de gehele imkerij. Voor ons allemaal. Maar al gebeurt het allemaal met vrijwilligerswerk, het kost altijd wat. En gelukkig weet ik dat veel leden onze zorgen delen en een andere opstelling noodzakelijk vinden.'